

"ישיבישע בלאט"**"לאמדעס" ב"דף" ב"שאלות" ו"מראי מקומות"****ערכין ד.**

ומבטלין עבודתם ובאים לשמוע קריאת מגילה, ועי' תוס' מגילה ג. דאיירי שיכולים לשמוע אח"כ מגילה, אלא שמה שמניחים את העבודה לשמוע מגילה חשיב ביטול אף שאח"כ יכולים לעבוד, ועי' כאן פסקי תוס' יט' דמבטלין אפילו עובר זמן הקרבן, ובטז' או"ח תרפז' סק"ב למד שגם דעת התוס' היא דכשא"א לקיים שניהם דוחה לגמרי, ועי"ש טורי אבן מה שמפלפל בדעת התוס', ובפנ"י שם דן איך ילפינן מ"משפה ומשפחה" לדבר זה, ועיין מעשה חושב דהלימוד הוא מהא ד'מעמדות בטלין' אף שלדעת שמואל (שהוא בעל המימרא) מעכבין בדיעבד עי"ש.

לא צריכה דקאכלי קדשים וכו', ויל"ע אי הכוונה לזימון או לברכה"מ? ועי' חזון יחזקאל ברכות ה' טו' שפשוט דהכוונה לברכה"מ דאל"כ למה קס"ד שלא יתחייבו, (אבל אם זה ברכה"מ מובן דקס"ד שאינו אכילה לשביעה ובעינן ו'שבעת', ועי' הגהות חכמת שלמה על השו"ע קסח' מה שרצה להוכיח מכאן לגבי ברכה"ז בפת הפאה בכיסנין כשאכל כדי שביעה דהרי לא היה לחם של קדשים שלא היה בו שמן ודינו כפת הבאה בכיסנין.

והא כפרה היא וכו', עי' רש"י דדין שבאכילה מתכפרין נלמד מקרא ד'ואכלו אותם אשר כופר בהם', ויל"ע אי בקדשים קלים שאינם לכפרה גם נאמר פסוק זה דלכאורה הוא המצוות עשה של הכהנים לאכול, עי' הלאה שבערכין, וצ"ל דכפרה כל דהו יש גם בקדשים קלים.

לא צריכה דקאכלי כהנים וכו', ועי' תוד"ה והך שדנו מכאן לגבי מודרין הנאה זה מזה שאכלו ביחד אם יהיו חייבים בזימון, ועי' תוס' בברכות מה. דשם מסיק שכל זמן שלא נשאלו אינם מצטרפים, ועי' ב"י קצו' שציון רק לתוס' בברכות, עי"ש אליה רבה מחצה"ש ופר"ח.

עי"ש עוד בב"י מה שהביא ראייה שלא כהאגור שכתב שמהני אם ידמן להם שלישי וכאן אמרינן שכל זמן שלא נשאלו אינם מצטרפים ועי"ש טז' סק"ב, וברכי יוסף ד' ועי"ש מגן אברהם סק"א.

דקאכלי כהנים תרומה וקדשים וכו', ויל"ע באיזה קדשים איירי שיוכלו לשבת ולאכול יחד עם הזר שאוכל חולין? עי' אבן האזל ברכות ה' יב' (או דסגי ברואים, או שמה שאינו בר-הקרבה שרי, או בחזה ושוק דמהני בכל העיר), ועי' פרמ"ג קצו' א' בא"א מה שהוכיח מכאן, ועי' מעשה חושב.

העיד בן בוכרי וכו', וקשה דאף שלא יתנו מחצית השקל הא מ"מ הקרבנות מכפרים אף עליהם והוי קרבן כהן? ותי' בכתבי הגרי"ז מנחות כא: דדין מנחת כהן שנשרפת היא דין מנחה בשבאה מ'ממון כהן' ולא שכהן מתכפר בה (וראייה ממנחת אשת כהן דנשרפת אך שהיא המתכפרת).

תוד"ה כל כתבו דה"ה גם לגבי לויים כל שאינו שוקל חוטא, ואי לבן בוכרי פטור גם בלויים? עי' שער המלך שקלים א' א' בסופו.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

אלא שהכהנים דורשים מקרא זה וכו', ועי' מל"מ מעילה ז' ו' מה שכתב מהר"י אלפאנדארי להוכיח מכאן לגבי מטבע שלא בטיל, דאל"כ מה הבעיה שיתרמו? ועי' הפלאה שבערכין, מעשה חושב ועולת שלמה, ועי' חבצלת השרון במדבר עמ' תקמד'.

כי מייתי נמי חוטא הוא, והקשה השער המלך (שם) למה מקשה כן רק על כהנים ולא על נשים וקטנים, ועי' הפלאה שבערכין, מעשה חושב ועולת שלמה, וחבצלת השרון שמות תשס'.

דמייתי להו ומסר לציבור, ובגדר המסירה אי הוי הקנאה ממש יל"ע איך בקטן ששקל אע"פ שפטור מהני מה שמסר לציבור, ועי' עולת שלמה, וכן בכתבי הגרי"ז מנחות כא: ובחזו"א מנחות מב' ס"ק כד' כולם בסגנון אחד דאינו הקנאה אלא עצם מה שמקדיש לצורך הציבור הוי כמסר לציבור, ומה ש אין חשש שמא לא ימסור יפה יפה כמו בשאר מקומות, ועי' תוס' ביומא לה: למה בכהנים מוסרים יפה, ועי' תויו"ט שקלים פ"ד למה בנשים וקטנים אין חשש זה ועי' מל"מ שקלים ד' ז', שער המלך שקלים א' א', אבני מילואים כח' לג' ובמילואי חותם שם.

כל דאיתיה בשקלים איתיה בערכין, ועי' שער המלך שם שלכאורה נראה מכאן שחייב מחצה"ש הוא גם פחות מבן כ' ושלא כמו שכתב הרע"ב בשקלים א' ג', עי' תירוצו, ועי' הפלאה שבערכין.

קמ"ל, עי' רש"י ד"ה דמסר, שלא מקישינן ערכין לשקלים, ועי' שיטמ"ק (ד"ה סד"א) בשם הרא"ש.

כל שאיתיה בפדיון הבן איתיה בערכין וכו' קמ"ל, עי' רמב"ם בפיה"מ שפירש קמ"ל זה כדברי אב"י (שאיש כתיב ולכן אע"פ שמקישים מרבים), וקשה הא נדחו דבריו? ועי' הפלאה שבערכין, וע"ע שמועת חיים שמדייק מהשיטמ"ק, דגם לאב"י מה שחייבים הוא משום שלא מקישים.

והעמידו לפני הכהן ולא כהן לפני כהן קמ"ל, ויל"ע דקרא איירי רק בעני שהעריך? עי' תויו"ט במשנה, והפלאה שבערכין.

תוד"ה נפשות, הקשו מהא דמת אסור בהנאה ואינו בדמים, ועי' מל"מ אבל יד' כא' שרצה להוכיח מכאן לגבי מת עכו"ם שגם אסור בהנאה דאל"כ לוקמא בהא?, ועי' תוס' ב"ק י' דפשיטא ליה שמת עכו"ם מותר בהנאה? עי' מה שהאריך בזה, וכן בהפלאה שבערכין, וע"ע ערכי עלי.

כל שישנו בהעמדה וכו', ומהו העמדה? בתוס' כאן ובסוטה כז. שמבואר דהעמדה היינו כפשוטו, ועי' הפלאה שבערכין מעשה חושב וכתבי הגרי"ז אי מהני העמדה ע"י אחר והחילוק מסוטה בזה. **וברמב"ם ערכין א' כא'** נראה שמפרש דהעמדה היינו העמדה בדין עי"ש לח"מ וכן פירש לגבי בהמה, עי' כתבי הגרי"ז ועי"ש מה שהביא שיטת הראב"ד בזה.

תוד"ה ולא הקשו איך למד מהעמדת המעריך דבזה איירי קרא לדין גוסס הנערה, ועי' רש"ש והגהות בן אריה ובערך דל מה שתירצו על קושיית התוס'.

אחד שהעריך מאה מנין, ועי' רא"ש בשיטמ"ק אמאי ס"ד דדינו שונה? ועי' תוד"ה אחד ובצאן קדשים, ועי' שפת אמת, ח"י הגרי"ז, וחזו"א כט' סק"י איך שישבו קושיית הרא"ש על פי דברי הרמב"ם א' יח' עי"ש לח"מ, וע"ע חזון יחזקאל ב' ז'.